

Asia: VN/22626/2023

Hallituksen esitys merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta sekä Hongkongin yleissopimuksesta ja MARPOL-yleissopimuksen ja Lontoon pöytäkirjan muutoksista

Aluspäästökiellot Suomen aluevesillä

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Lausuntoluonnoksessa esitetään, että alusten huuhtelu-, ruokajäte-, rikkipesuri- ja käymäläjäteveden purku mereen kielletään Suomen aluevesillä.

SBB pitää hyvänä sitä, että toimia vesistöjen tilan parantamiseksi tehdään laajalla rintamalla. Esityksellä on myös myönteisiä vaikutuksia laivojen ilmastopäästöihin. Esitys on kannatettava ja arviomme mukaan linjassa Orpon hallitusohjelman kanssa.

Kieltojen toimeenpanosta on tärkeä viestiä kansainvälisille toimijoille toimeenpanon tehokkuuden varmistamiseksi. Kansallisella tasolla pidämme tärkeänä sitä, että satamissa varmistetaan toimivat ja tehokkaat jätteiden ja jätevesien vastaanottolaitteistot ja jätteet myös kierrätetään tehokkaasti. SBB pitää täten tärkeänä, että tehokkaan kierrätyksen varmistamiseksi vuoropuhelu paikallisten toimijoiden kanssa, kuten kunnallisten jätevesilaitokset, varmistetaan. Lisäksi toimeenpanossa on tärkeä varmistaa ao. viranomaisten kyky ja resurssit valvoa lain noudattamista sekä aluksilla että satamissa.

Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annettua asetusta täydentävä kansallinen sääntely

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

SBB pitää EU-asetusta erittäin tärkeänä toimenpiteenä laivaliikenteen päästöjen vähentämisessä. Biokaasusektorin näkökulmasta asetusta on myös oleellinen, sillä se luo uutta kysyntää biometaanille keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä paitsi Suomessa, niin myös muissa EU-maissa ja globaalisti.

Ohjauskeinoon voidaan katsoa olevan stabiili ja pitkänaikavälin ohjauskeino, koska asiasta on sovittu EU-tasolla ja ohjauskeino on linkitetty myös IMO:n toimenpiteisiin.

SBB pitää tärkeänä, että kansallista nesteytetyn biometaanin tuotantoa kasvatetaan, jotta kansallisesti voidaan vastata laivaliikenteen kasvavaan kysyntään. Biometaani on heti käyttöönotettavissa ja käytettävissä LNG-aluksissa. Myös uusia LNG-aluksia on valmisteilla. EU-asetus mahdollistaa erilaisia joustoja velvoitteiden täyttämiseksi (esim. aluspoolit), jolloin biometaanin bunkraaminen käytännössä tapahtuu siellä, missä sitä on saatavilla helposti ja kustannustehokkaasti. SBB arvioi, että Suomessa on hyvät valmiudet kasvattaa biometaanin tuotantoa, sillä erilaisia jätteitä ja tähteitä syntyy paljon vuosittain. Biometaanin/biokaasun tuotantoon liittyy myös useita muita ympäristöllisiä ja yhteiskunnallisia hyötyjä.

Suomessa on otettu käyttöön päästökaupan niin kutsuttu saaripoikkeus. Nyt esitetään vastaavaa uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annettuun asetukseen perustuvaa vapautusta. SBB pitää tärkeänä, että meriliikenteen päästöt tosiasiallisesti vähenevät ja laivaliikennettä koskevien päästövähennyskeinojen vaikuttavuutta seurataan jossain keskitetysti.

Perustelumuiotiossa todetaan, että kustannushyötyjen epätasainen jakautuminen laivayhtiöiden välillä voi vaikuttaa Ruotsin ja Suomen välisen matkustaja-autolauttaliikenteen kilpailuasetelmaan, ja suhteellisesti eniten asetelmasta kärsii kokonaan saaripoikkeuksen ulkopuolelle jäävä Vaasan ja Uumajan välinen liikenne. SBB arvioi, että päästökauppatuloja voidaan hyödyntää kompensoimaan saaripoikkeuksen käyttöönotosta aiheutunutta kilpailuvääristymään. Pidämme tärkeänä, että päästökauppatuloja kuitenkin käytetään kohteisiin, jotka aidosti tukevat suomalaisten aluskannan siirtymää vaihtoehtoisin polttoaineisiin.

Jakeluinfra-asetusta koskeva täydentävä kansallinen sääntely (satamien maasähkö)

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ei lausuttavaa.

Hongkongin yleissopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ei lausuttavaa.

MARPOL-yleissopimuksen muutosten hyväksyminen ja voimaansaattaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lontoon pöytäkirjan muutosten hyväksyminen ja voimaansaattaminen

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ei lausuttavaa.

Muut muutokset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Ei lausuttavaa.

Koko esitysluonnosta koskevat lausunnot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Perustelumuistiossa tuodaan hyvin esille vaihtoehtoisten käyttövoimien ja polttoaineiden nykytila ja tulevaisuusnäkymät. Perustelumuistioon on kirjattu, että lyhyellä aikavälillä on odotettavissa, että edistyneet biopolttoaineet tulevat olemaan keskeisessä roolissa hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä, kun taas keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä uusiutuvalla energialla tuotetusta vedystä valmistettujen polttoaineiden on arvioitu muodostavan perustan merenkulun hiilidioksidipäästöjen vähentämiselle. SBB haluaa tältä osin esittää täsmennyksen, että myös edistyneillä biopolttoaineilla ja biokaasulla tulee olemaan roolia pitkälle tulevaisuuteen, sillä alusten käyttöiät ovat pitkiä ja lisäksi esimerkiksi uusia LNG-aluksia on paljon valmisteilla ja tilauksessa.

Perustelumuistiossa tuodaan esille, että haasteena synteettisten polttoaineiden tapauksessa se, että näiden polttoaineiden laajamittaisempi käyttöönotto edellyttää tuotannon skaalaamista, tuotantokustannusten alentamista ja infrastruktuurin kehittämistä ja ainakin ammoniakkin käyttöönoton osalta erityistä huomiota turvallisuustoimiin ja alusten teknisiin ratkaisuihin. SBB haluaa tuoda esille, että kestävien biopolttoaineiden ja biokaasun tuotantotekniikka on vakiintunutta ja ainakin kestävä biometaanin tuotantoa voidaan kasvattaa merkittävästi Suomessa ja globaalisti. SBB haluaa kuitenkin huomauttaa, että Suomessa tarvitaan toimenpiteitä varmistamaan, että uutta biometaanin tuotantokapasiteettiä syntyy.

Vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuusriskit on tunnistettu EU-asetusta valmisteltaessa, minkä vuoksi EU-asetukseen on kirjattu, että komissio arvio saatavuutta vuoteen 2028 mennessä. SBB pitää tätä tärkeänä kirjauksena. EU-tason toimien lisäksi SBB kokee, että myös kansallisella tasolla on paljon tehtävissä vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuuden varmistamisessa. SBB haluaa korostaa, biometaanin tuotantomäärien kasvattaminen edellyttää yli hallituskausien ja sektorirajojen menevää yhteistyötä ja toimenpiteiden koordinoitua. Laivaliikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuuden tulee olla riittävän kattavasti mukana päivitetystä kansallisesta ilmasto- ja energiastrategiassa.

Violainen-Hynnä Anna
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry